

Suositus 29/2023
Ehdotus A 1951/UHN
Käsittelijä Kestävä Pohjola -valiokunta

Mietintö vastauksesta suositukseen 29/2023 koskien Pohjolaa merituulivoiman johtavana voimana

Kestävä Pohjola -valiokunta ehdottaa, että Pohjoismaiden neuvosto merkitsee tiedoksi vastauksen suositukseen 29/2023 ja jää odottamaan *poliittista dialogia* Pohjolasta merituulivoiman johtavana voimana.

Taustaa

Suosituksen sanamuoto on seuraava:

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että kootaan Pohjoismaiden parhaat käytännöt yhteen merituulivoiman käyttöönoton edistämiseksi.

että vahvistetaan Pohjoismaiden ja niiden naapurimaiden välistä yhteistyötä datankeruun ja luonnon monimuotoisuutta koskevien vaikutusanalyysien osalta.

että vahvistetaan pohjoismaista merisuunnitteluyhteistyötä ja siihen liittyen varmistetaan rinnakkaiselo merituulivoiman laajentamista ja luonnon monimuotoisuuden huomioon ottamista koskevien intressien välillä.

Pohjoismaiden ministerineuvoston vastaus

Kiitämme Pohjoismaiden neuvostoa erinomaisesta suosituksesta. Merituulivoima on tärkeä osa vihreää siirtymää, mutta se on samalla merialueiden käyttöä, jota on punnittava suhteessa muihin tärkeisiin etuihin. Pohjoismaiden ministerineuvosto tekee laajaa ja monialaista työtä tällä alalla. Siksi katsomme, että suosituksen kohdat on jo huomioitu kattavasti useilla aloitteilla. Tärkeimmät aiheeseen liittyvät aloitteet on lueteltu jäljempänä.

Lähtökohtana voidaan mainita meriä koskeva ministerien julkilausuma, jossa asetetaan tavoitteeksi tiiviimpi pohjoismainen yhteistyö, parempi tietämys sekä yhdenmetympi ja kestävämpi pohjoismaisten merialueiden hoito.

Ympäristö- ja ilmastoasiain ministerineuvosto

Ympäristö- ja ilmastosektorin visiohankkeessa "Merialueiden hoito ja ilmasto" suunnitellaan Pohjoismaisen energiantutkimuksen kanssa tehtävää yhteistyötä. Tavoitteena on saada lisätietoa merituulivoiman vaikutuksista meriekosysteemeihin, mukaan lukien rinnakkaiselo ja yhteistyö Skagerrakissa.

Pohjoismaisen meri- ja rannikkoalueiden työryhmän yhtenä vuoden 2024 painopistealueena on merituulivoiman kokonais- ja kerrannaisvaikutukset Pohjoismaiden vesillä.

Keskiössä ovat merituulivoimaan liittyvä yhteispohjoismainen merten aluesuunnittelu sekä yhteistyö, jota tehdään ekosysteemien suojelemiseksi ja kansalliset merirajat ylittävien alueiden käytön turvaamiseksi.

Energiapolitiikan ministerineuvosto

MR-E on toteuttanut useita tärkeitä hankkeita. Parhaista käytännöistä voidaan mainita "BaltHub – Interconnecting the Baltic Sea countries via offshore energy". Se on hyvä esimerkki tutkimushankkeesta, jossa tarkasteltiin Itämeren energiakeskittymien kustannustehokkuutta. "Amber" oli niin ikään tärkeä tutkimushanke, jossa tarkasteltiin Baltian maiden pitkän aikavälin energiaskenaarioita.

Pohjoismainen energiantutkimus sai vuonna 2022 päätökseen hankkeen "[Accommodating Biodiversity in Nordic Offshore Wind Projects](#)", joka keskittyi rinnakkaiselon ja biologisen monimuotoisuuden varmistamiseen. Edellisvuonna päätettiin myös hanke "[Coexistence and nature-inclusive design in Nordic offshore wind farms](#)".

Pohjoismaisen energiantutkimuksen tulevista kiinnostavista hankkeista voidaan mainita "Nordic Offshore Wind Conference – Connecting the Baltic Sea with the North Sea". Konferenssin tavoitteena on jakaa merituulivoimaa koskevaa asiantuntemusta ja keskustella siitä, miten Pohjoismaat voivat hyötyä toistensa kokemuksista ja tietämyksestä merituulivoiman nopeassa kehitysvaiheessa, edistää pitkällä aikavälillä yhdenmetytyn pohjoismaisen mallin kehittämistä kestäväälle merituulivoimalle sekä osoittaa yhteistä tahtoa vähentää riippuvuutta uusiutumattomista energianlähteistä.

Energiapolitiikan virkamieskomitea (ÄK-E) on myös juuri myöntänyt rahoitusta hankkeelle "Undersøkelse av tillatelsesprosesser for en akselerert utbygging av havvind i Norden". Hankkeessa kartoitetaan pohjoismaisia lupaprosesseja ja niiden mahdollisia esteitä paikallisella, kansallisella, alueellisella ja EU-tasolla sekä analysoidaan mahdollisuuksia nopeuttaa merituulivoiman luvitusta Pohjoismaissa ja naapurivaltioissa, jotka toimivat saman sääntelykehyksen puitteissa. Analyysin tulosten

perusteella laaditaan luettelo parhaista käytännöistä ja suosituksista, joilla voidaan nopeuttaa pohjoismaisia lupaprosesseja merituulivoiman edistämiseksi. Tätä yleiskatsausta voivat hyödyntää merituulivoiman sidosryhmät teollisuudesta, viranomaisiin, ministeriöihin ja vastaaviin.

Digitalisaatioministerineuvosto

Datankeruusta ja vaikutusanalyseistä voidaan mainita MR-DIGITALin erittäin tärkeä Nordic Spatial -hanke. Valtioiden rajat ylittävä merten aluesuunnitteluväline voi auttaa maita määrittämään merituulipuistojen optimaalisen sijainnin. Tämä tapahtuu helpottamalla aluesuunnittelua, konfliktien ratkaisua, yhteistyötä, synergioihin perustuvaa kustannusten vähentämistä, sopeutuvaa hallintoa ja kansainvälisten sääntöjen noudattamista. Suunnitteluväline voi edistää merituulivoiman kestävästä kehitystä, auttaa maita saavuttamaan uusiutuvan energian tavoitteet ja auttaa samalla minimoimaan mahdolliset kielteiset vaikutukset meriekosysteemeihin ja muuhun meren käyttöön.

Maa- ja metsätalous-, kalastus-, vesiviljely- ja elintarvikeasiain ministerineuvosto

Ministerineuvoston yhtenä painopistealueena on löytää hyviä ratkaisuja merellä tapahtuvaan rinnakkaiseloon erityisesti suhteessa kalastukseen, vesiviljelyyn, energiaan ja luonnonsuojeluun. Hyvillä yhteistyöratkaisuilla voidaan vähentää kielteisiä vaikutuksia ja mahdollistaa myönteiset synergivaikutukset optimaalisesti. MR-FJLS:n käynnistämässä hankkeissa keskitytään siihen, miten eri sektorien välille syntyviä synergioita voidaan hyödyntää ja miten suunnittelussa voidaan ottaa huomioon välttämättömät ekologiset, taloudelliset ja sosiaaliset tarpeet. Sidosryhmien osallistaminen, niiden tietämyksen hyödyntäminen ja etujen huomioiminen ovat tärkeä osa osallistavan, oikeudenmukaisen ja kestävästi vihreän siirtymän luomista.

Pohjoismaiden ministerineuvosto katsoo täten, että suositus on toteutunut.

Valiokunnan näkemykset

Valiokunta merkitsee kiinnostuneena tiedoksi Pohjoismaiden ministerineuvoston vastauksen, joka tarjoaa hyvän ja kattavan yleiskatsauksen pohjoismaisista aloitteista ja siitä, miten Pohjoismaat tekevät yhteistyötä merituulivoiman vihreässä siirtymässä.

Valiokunta toteaa, että käynnissä on useita mielenkiintoisia aloitteita, kuten lupamenettelyjen parantaminen ja aloite, jossa tarkastellaan merituulivoiman kerrannaisvaikutuksia pohjoismaisilla vesialueilla ja keskitytään merituulivoimaan liittyvään yhteispohjoismaiseen merten aluesuunnitteluun. Lisäksi meneillään on yhteistyöaloitteita ekosysteemien suojelemiseksi ja kansalliset merirajat ylittävien alueiden käytön edistämiseksi. Valiokunta korostaa tämän tärkeyttä ja painottaa sitä,

että työn on johdettava konkreettisiin vaikutuksiin käytännössä ja siten konkreettisiin panoksiin, joilla saadaan aikaan tulosta.

Valiokunta on hyvin kiinnostunut pohjoismaisesta merituulivoimakonferenssista "Nordic Offshore Wind Conference – Connecting the Baltic Sea with the North Sea". Valiokunta haluaisi pysyä siitä ajan tasalla ja päästä osallistumaan konferenssiin.

Valiokunta merkitsee kiinnostuneena tiedoksi rajat ylittävän merten aluesuunnitteluvälineen, joka voi auttaa maita määrittämään merituulipuistojen optimaalisen sijainnin helpottamalla aluesuunnittelua, konfliktien ratkaisua, yhteistyötä, synergioihin perustuvaa kustannusten vähentämistä, sopeutuvaa hallintoa ja kansainvälisten sääntöjen noudattamista.

Kiirunassa 25. kesäkuuta 2024

Tove Elise Madland (A)

Johan Andersson (S)

Karin Gaardsted (S)

Åsa Karlsson (S)

Ola Elvestuen (V)

Emma Berginger (MP)

Kari-Anne Jønnes (H)

Staffan Eklöf (SD)

Himanshu Gulati (FrP)